

EL POBLE CATALÀ

Director: PERE COROMINAS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 4041

BARCELONA, DISSABTE 29 D'ABRIL DE 1916

UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA ESTEREOTIPA
EST. 16. TELEFON 2298

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

ACTUALMENT

PREUS EXCEPCIONALS en

Trajos i Confeccions

per a senyora i nens

Vestits, Abrics, Bruses, Fa'dilles, Refajos,
Cotilles, Bates, Devantals, Pitreses, Genres de
punt, Roba blanca, Tires brodades, Berrets, e. c.

Sederia i Llaneria

Darrerres novetats per a istiu

Sargés, Etamines, Glacés, Failles, etc.

Preus reduïdíssims

Fotografies animades

Galeria Fotogràfica (tercer pis)

Dr. Serrallach

Especialista ronyons, matriu, vies urinaries i an-
lisis orina. De 12 a 2 de la tarda. Festius, 10 a 12. PELAI, 40.

Males arts

En la política nacional catalana s'hi manifesta un procedir entre els elements polítics que la componen, del tot diferencial i fúic del que els partits polítics d'arreu del món se solen tenir.

Per llei natural els homes s'agrupen a l'entorn de dugues grans tendències conegudes per esquerra i dreta.

Dintre aquestes dugues tendències s'hi troben compresos en la dreta des d'aquells temperaments que'l seu esperit temerós i raquíu els fa concebir el moviment social com si és desenrotllat en la quietut d'un immens claustre, fins a aquells que més a prop de la vida real, transigeixen amb l'impuls de les noves formes.

Per altre part, componen els partits d'esquerra tots aquells que moguts per l'impuls creador de les idees noves exigeixen, enamorats per elles, el seu total regoneixement, o transigeixen amb els de l'extrema dreta en les hores de quietut i de repòs.

Apart així en els moments de unitat, els partidaris de un i altre bando, del tot coaccionats pel convenciment absolut de la defensa pròpia, topen bruscament, cercant el triomf en la lluita, no en la transacció o el conveni. A Catalunya no succeeix així.

La dreta nacional catalana, olvidant que'l seu germen creador és la afirmació del nacionalisme català, pacta i s'entén amb els partits governamentals, renegant el seu origen amb tal de que siguin vençudes les forces d'esquerra catalana. La política nacional catalana, per la dreta, no's fa posant els ulls fets a l'engrandiment de Catalunya, sinó que moguts pel seu esperit raquíu, se supe- dita tot a la conveniència de la capelleta, com si la política de Catalunya fos una política de veïnat. I passada la lluita, en el període constructiu, en lloc de fer una po-

lítica afirmativa, s'entretenen en la seva feina negativa, desviant a la opinió, demanant amb llàgrimes de coodir la creació d'una esquerra catalana, amagant així tota la seva mala obra de pactes i contubernis amb els partits governamentals, els que eren formulats a base de l'anorreció d'aquesta esquerra catalana que hipòcritament tant demanen.

S'imposa, doncs, fer sentir al poble de Catalunya l'afirmació del nacionalisme, sense atenuacions de cap mena, agermanant amb el seu esperit republicà i inquiet, fecondador de grans idealitats.

Del segon Homenatge a la Vella

La Comissió de Pensions per a la Vella, catalana, continua rebent nombroses comunicacions referents a actes d'homenatge celebrats el diàlluns de Pasqua. Als que li gueren lloc a Canet i altres poblacions, les quals ressonen coniven ja nostres lectors, podem afegir els següents:

A Tàrragona es celebrà una sessió solemne presidida per l'arcalde i demés autoritats. L'acte tingué lloc al Patronat de Sant Jordi, prenent-hi part el secretari de l'Ajuntament, els senyors Badia i Gusart, el pare rector de les Escoles Pies i el senyor Ezbono. A l'acabar, l'arcalde feu llibretes a sis vells.

A Gironella es celebrà un ofici, se obsequià amb un dinar a setze vells pobres i l'arcalde entregà dos centes pessetes al rector per a l'obertura de llibretes.

A Sant Sadurn de Noya es donà gran solemnitat a l'acte d'homenatge, celebrant-se al matí un ofici i la tarde al Centre Agrícola, una vetllada presidida per l'arcalde, senyor Joan Sala. Prengueren part a la mateixa, el jutge municipal senyor Torras, el delegat de la Caixa de Pensions senyor Marrugat, el senyor Rosell i Montaner i el rector d'n Ramon Lluna. Durant la vetllada, es recaudà una important quantitat, amb la que s'ha iniciat un medi d'auxilis als vells pobres.

A Bellvis, s'obsequià als vells amb un berenar i un acte de salutació. Ademés, celebrà l'homenatge a la Vella amb la constitució dels corresponents Patronats locals, entre altres, els pobles de Maró, Begas, Sant Joan Despi, Terraso i Sampedor.

Descarant-se

A l'esclatar la guerra europea, tot seguit se dibuixaren dues tendències en l'opinió del nostre poble, respecte als beligerants.

La corrent més intensa i formidable, era i és, en l'opinió catalana, la que's decantava per la causa dels aliats, en la que s'encarna el sentiment liberal defensor del Dret i de la Justícia, que tantes i tan fondes arrels té posades en el cor de les nostres multituds democràtiques. Tot seguit, les masses esquerranes se singularisaren per les seves simpaties per la causa dels aliats i enfront d'aquelles, com instintivament, se col·locaren els elements de dreta dels diferents matjos. Sols un d'aquests volgué mantenir-se neutral i apel·lant als medis que tant el caracterisen donant-li una fesomia única, no manifestà clarament les seves simpaties per cap dels beligerants. I així ha sigut possible que mentres significats elements regionalistes feien ostensible i entusiasta acatament a la causa dels aliats, uns altres se decantaren per la dels imperis centrals i encara uns altres hipòcritament i escudats en un amor a l'unitat moral d'Europa, que ningú ha sapigut comprendre clarament, no realisaren altra obra que la d'afiar la formació d'una gran corrent d'opinió contraria a la defensa de la causa que's vegé atropellada per l'imperialisme teutonic.

Finalment, aquests elements s'han arribat a descarar, mostrant-se tal com són; així és, enemics declarats de posar-se enfront del kaiserisme rus i en cap de les manifestacions que se realitzen per a manifestar ostensiblement la repugnancia que inspiren els procediments emprats en la guerra pels alemanys, portant el dol al món enter i privant a l'humanitat d'homes eminentíssims, com el nostre Granados, al que plorant tots els enamorats de l'art sublim que conreava amb l'aplaudiment universal.

A la darrera sessió municipal, quan Barcelona se disposava a rendir el primer homenatge que deu al gloriós compositor, tot un conglomerat reaccionari, compost de regionalistes, jaumins, liberals dissidents, s'hi oposà amb pretext tan puèl com el de que l'estat econòmic de la nostra municipalitat no permetia enviar a Lió una representació expressa de la ciutat, en un acte a que se sagellava la germanor del nostre poble amb el de l'entia del Pirineu.

Els regionalistes descarant-se sense cap mena de pudor i declarant-se enemics d'una festa franco-espanyola, han posat de relleu la seva aversió a la causa dels aliats, tot deixant en ridícul el bon nom de Barcelona en un moment en que se tractava d'homenajar a un dels seus fills espirituals, més il·lustres, víctima d'un criminal delictat realitzat pels causants de la guerra més atrosa que flagella l'Europa.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria

Heusquí'l programa detallat de la festa dedicada als Infants, que tindrà lloc demà diumenge, a les cinc de la tarda i en el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria.

Primera part: Chor Mossèn Cinto. Cançons soles. Himne, Millet; El papu, Morera; Caramelles (populars), Tomás; Quan el Nen Jesús a l'escola anava (cancó popular belga); Petits plançons.

Segona part: Putxinellis IV Gats. Per una dona; No val a badar.

Tercera part: Chor Mossèn Cinto. Cançons amb gestos; D'en Jacques Dulcroze. El casament del Cucu; Braços blancs; El joc del carril; Volem dançar; El Segadors.

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria ens prega que fem constar que no té cap intervenció en l'organització d'un ball titulat de dependents de Comerç que ha de tenir lloc aquest vespre en un local públic de Barcelona.

Pro-Granados

Document important

Hem rebut el següent important document:

«Senyor Director de EL POBLE CATALÀ.

Distingit senyor meu: Al costat dels sis fills del mestre Granados, hem anat recollint totes ses ansies per la tornada dels seus pares, pensant que no podia, que no devia complir-se la desventura de sa trágica orfandat. I els últims telegrams dels embaixadors a Londres i París, trasmesos per les augustes bondats de S. M. el Rei a la casa de l'artista, ens convençen de que aquests sis fills han quedat orfes en l'horrible jornada de l'agressió al «Sussex».

La llar del mestre Granados passà sempre vida de sacrifici. Lluitava anguniosament el pare; i la mare i els fills el rodejaven esforçant-lo, esperant el triomf. Ara ho conseguen. Per a afirmar-ho era necessaria la presencia del nostre músic, lluny d'Espanya, perquè son geni i sa obra, tan substancialment espanyola, havien de rebre la consagració en terra estrangera.

Però el mestre arribava ja a la felicitat amb la salut molt fatigada pels afans padescuts. No podia passar sense les atencions de sa esposa, la dona forta, dolça santa, que'l sostingué en ses postracions d'elegit i de noi. Els fills oferiren al pare el dolor de la soletat. I aquest dolor s'ha fet etern. La darrera carta de la mare els anunciava el principi de la joia. De tots els grans pobles cridaven al pare, brindant-li bens i gloria. Havia triomfat la llar, i ja el mestre podia entregar-se confiat, lliure de càrregas, a son art d'una maduresa plena de gracia, baix el sol de l'alegria dels fills i de la esplendorositat de sa casa. Fins la salut del pare s'havia fortalecut. I sa llar s'ha desfet i queda deslliurada per sempre; i els fills miren amb horror el demà, un demà que veuen encara il·luminat per les recents promeses dels pares ja morts.

No podem nosaltres entristir la desgracia infinita d'aquestes criatures; però els que com vosté, tenen una conciencia generosa, un nom claríssim i una ferma validesa, poden impedir amb sa ploma o sa paraula, que aquests sis orfes se trobin també abandonats de sa patria i sofreguin les tristesses d'una doble orfandat.

Conseguir que nostre Govern, Govern d'una nació neutral i digna, no oblidí ni retardi la defensa dels fills de dos súbdits seus que retornaven a l'amor i repòs de sa casa, confiats en l'honorable fermesa de sa ciutadania espanyola; lograr que Espanya mostri als orfes de Granados, davant la mirada fixa de tots els pobles, que si algunes vegades no s'els antiepa en la glorificació de sos escolts, se apressa quan menys, a enlitr sa memoria i a consolar les tribulacions que deixa sa mort; fer que l'Al·manya confesi i que repari, en lo que és donat als homes, l'infortuni d'una familia que se aterra quan s'aixeca a la més alta gloria i que Espanya estimi i protegeixi als sis orfes d'un dels seus més lluminosos i de sos més desgraciats ingenis, és deure de justicia i de patriotisme, que vosté, sentirà i proclamarà amb tot l'encès desig de sa conciencia honrada i de sa anima patriótica.

I perquè no dubtem de sa mediació acudim a vosté, sense aporiar nos, e pobre demanda en esplendor i número d'entitats i de noms que la sotscriguin.

Volgué el mestre Granados que penetressim en lo intim de sa confiança, de sa bona amistat. Consentim, senyor director, que no sortim d'aquesta sagrada intim tat per a nostre preg i nostre gratitut.

Barcelona, 12 d'abril de 1916.
Comte de Güell, Felip Pedrell, Angel Guimerà, Salvador Andreu, Ramon Godó, J. Cabot, Dionís Conde, Apelles Mestres, Gabriel Miró, August Pi i Suñer, Carles Pellicer, Josep Soldevila Casas.

El miting de demà

Imposant serà la manifestació que demà tindrà lloc en la Casa del Poble, organitzada pel Centre Republicà de Lleida a Barcelona, amb l'adhesió de totes les forces esquerranes de dita provincia de Lleida, la ciutat natal del l'extim compositor Granados i que una maniobra teutona ens l'arrebassà de la gloria en que vivia.

El miting, doncs, que tindrà lloc a dos quarts d'onze del matí, revestirà tots els caràcters d'un homenatge que Catalunya rendeix, una volta més, a un dels seus fills més preuats, i que

vinirà a provar la generositat d'ideals del nostre poble que vol que els crims comesos per la brutalitat de lleis inhumanes, tinguin la seva deguda sanció.

Així, doncs, per la paraula eloqüent dels senyors Montaner, Estadeilla, Mir i Miró, Macià, Marcell Domingo, Felip Rodés i Joan Moles, se manifestarà la veu del nostre poble, que no té un concepte venal de les afrositats de la bogeria tentònica.

El concert de la Banda

En atenció a que les obres musicals del malhaurat mestre don Enric Granados no són adaptables a sa execució per banda de musica, no ha sigut possible incloure alguna d'elles en el concert extraordinari del primer festival d'autors espanyols que donarà la Banda municipal demà, diumenge, a Belles Arts, malgrat els bons destjos de l'arcalde i del director de dita Banda, el mestre Lamote de Grigori.

En Ricard Caballeria, absolt

La Secció Segona de lo Criminal, d'aquesta Audiencia, que presideix don Enric Saavedra, ha dictat sentència en la causa que per suposades injuriet al kaiser se vegé dim-cres passat en judici oral, seguida contra el nostre estimat amic i correligionari En Ricard Caballeria per la publicació d'un article en el semanari «Germinal», orgue de la joventut nacionalista republicana.

La sentència es absolutoria, d'acord amb la petició que en el seu brillantíssim informe forense va fer el nostre il·lustre amic i company En Pere Corominas, encarregat de la defensa del processat.

Felicitem de tot cor a l'amic Caballeria per la seva absolió, descomptada després del triomf assolit per En Pere Corominas en la defensa que va fer de l'injusticia de la persecució.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Sessió extraordinària

La sessió extraordinària de l'Institut d'Estudis Catalans es celebrà a dos quarts de deu de la nit. El lloc de la festa serà la Sala gran de la Biblioteca de Catalunya.

Presidiràn la mateixa amb el senyor President de torn de l'Institut els senyors Prat de la Riba i Marqués de Olerdola presidents respectivament de la Diputació de Barcelona i de l'Ajuntament de Barcelona, corporacions protectores de l'Institut.

El senyor Massó Torrents llegirà la Memoria relativa a la fundació de la Biblioteca Cervantina i don Eugeni de Ors donarà la benvinguda als nous Membres corresponents nomenats per l'Institut. Contestarà en nom d'aquests don Magi Morera i Galicia, diputat electe per Barcelona. Farà el discurs presidencial el senyor Puig i Cadafach, president de l'Institut.

El públic serà admés directament a la Sala de sessió.

La Política

D'igualada

Demà, diumenge, es celebrà a la Poble de Claramunt, un aplec nomenat de la victoria, el qual ha sigut organitzat per tots els elements anticagistes del districte d'Igualada, amb motiu del triomf assolit en la passada lluita electoral.

Amb aital motiu es celebrà un miting a l'aire lliure, en el que hi pendran part significats oradors republicans i catalanistes.

Hi assistirà el diputat electe pel sud-districte senyor González Vilart. La Companyia del Nord-Est, ha organitzat un servei extraordinari de trens, atenent als pregs de la comissió organitzadora.

Regna un gran entusiasme entre els pobles del districte d'Igualada per a assistir an aquesta important festa de germanor.

Suspensió

Se'ns prega la següent inserció: «La Junta Permanent de l'Unió Catalana té, en la seva darrera sessió, va pendre l'acord de suspendre de tots els drets que la calitat d'ex-president li conferia, a don Lluís Domènech i Montaner, sotsmetent aquesta mida i les causes que l'han motivada, a la sanció definitiva del proper Consell General de Representants».

Anans i vinents

Ha sortit cap a Madrid, el senador per aquesta Universitat doctor Daurella, qui estarà de retorn el pròxim diumenge.

EL VESPER DEL MARROC

Article sensacional

L'escriptor militar Leopold Bejarrano, ha reflexat en un formidable article tot el procés de la política espanyola al Marroc.

Heus aquí alguns fragments del sensacional treball:

«Era el otoño de 1914. El general Fernández Silvestre tenía al Raisuli anulado en Zinat. Las columnas españolas estaban a las puertas del cubil del ex bandolero y a la vista del Fondac de Ain-Yedadida.

De Zinat a Tànger y de Tànger a Tetuán, los hilos invisibles de la diplomacia iban tejiendo una tela de araña, para lo que se dirá más adelante.

El Raisuli, que con creciente sobresalto observaba los progresos de Silvestre, su odiado rival, apremió para que tales operaciones se suspendiesen.

Y—primer absurdo—las operaciones se suspendieron. El enemigo, vencido en el campo, dominaba en los despachos y antenas al vencedor, general español.

El Raisuli—segundo absurdo—empezó a recibir armas y dineros de España.

Para salir de Zinat y bajar al llano—tercer absurdo—tuvieron que proveerle las autoridades españolas de Tetuán de cuantos salvoconductos solicitó para sí y su gente.

«No hay un vicio de origen en estos tres primeros absurdos?»

«¿A qué darle a El Raisuli uñas y dientes cuando se le habían arrancado a costa de no pocos trabajos y de no poca sangre?»

«Pero tres absurdos para quien se propone dar realidad a trescientos son muy pocos.»

Un día, y a pesar de todo lo que estaba ocurriendo, el general Fernández Silvestre tuvo la satisfacción de anunciar al Gobierno que cabilas tan importantes como las de Beni-Mesauar, Yebel-Habib y fracciones muy pobladas y muy belicosas de las de Beni-Arós y Wad-Rás, querían someterse a España, y para ello deseaban que se ocupasen determinadas posiciones.

El alto Comisario oído al Raisuli por el teléfono de Tànger, negó el permiso.

Este cuarto absurdo vale y pesa más que los tres anteriores juntos, sabiendo que la sumisión de las cabilas estaba ofrecida en persona, ante la oficina indígena de Arcila, por los siquientes moros, cuya significación y poder conoce, sobradamente, Augusto Vivero?

Muley-Hamed-Tazia, de Beni-Arós. El Hach-el-Arbi-el-Wadrace, de Wad-Rás.

El Tazi, de Yebel Habib; y Aiaxi-el-Selal, de Beni-Mesauar.

Todos ellos, juntos y separados, significan y mandan en Yebala occidental m s que l Raisuli.

Uno solo de ellos—El Selal, de Beni-Mesauar—llegó a ofrecer al general Silvestre que si se anulaba el poder que extemporaneamente se estaba concediendo al Raisuli, la cábila entregaría al punto los 1.500 fusiles con que, en aquel extremo de la zona, nos hacen la guerra.

«Esto era la paz, verdad, querido Vivero?»

Logradas esas sumisiones, la ocupación de Zinat y del Fondac de Ain-Yedida podía encomendarse a un modesto jefe de batallón.

Pero—quinta enorme, que rebasa las proporciones de lo absurdo—se rechazó la propuesta de los audaces, de los Beni-Arós, de los de Yebel-Kabid y de los Beni-Mesauar que, naturalmente, se aprestaron a luchar contra España y, más que contra España, contra el Raisuli.

Silvestre fue relevado.

«¿La tela de araña prendió su víctima?»

Se consignó, en no sabemos qué oculta partida de los Presupuestos, una cantidad de 10.800 duros mensuales para la jarka raisleña, y dió comienzo el segundo acto de esto que, siendo drama, tiene, por la intriga y por las habilidades, todo el sabor de los vaudevilles.

Y ya está el Raisuli en funciones.

Y pregunta Augusto Vivero: «¿Hemos mejorado o empeorado en la zona de Larache? ¿Ha sido buena o mala, fructuosa o estéril, conveniente o inoportuna, la reincorporación del Raisuli a una obra norteafricana?»

Que contesten por nosotros El Tazia, El Wadrace, El Tazi y El Selal, jefes del movimiento antirrusulista y antiespañolista, por ende—de la zona de Larache.

Y que se oiga lo que dijo—en Tán-

ger lo saben, y las oficinas indígenas de Arcila y Laroche no lo ignoran—el Xerif Ueld-Si-Eli-Hassen, cabeza visible de todos los rebeldes de Yebala y enemigo a muerte de El Raisuli.

Cuatro cabi als importantsíssims iban a sotmetre a Espanya y a se sotmetieren. Son unos miles de hombres y unos miles de fusiles contra Espanya, por culpa de nuestro caro amigo...

«Par... i é vamo a entretenenos en hacer... i d'atras a bajas ocurridas en 1914 y en 1916»

De hacer números, más vale hacerlos de las municiones que tenía el enemigo en 1914 y de las que tiene ahora—muchas más, a pesar de la guerra europea y del menor contrabando—, porque aprenderemos algo útil, y es, a saber: que los franceses, para oponerse a la acción revolucionaria de El Raisuli en la cabila de Rjona—zona francesa—enviaron abundante carnicería a los antiraisulistas de Beni-Arós.

«Comentariis? Para qué? Ahí está la brutalidad de una política que consume sangre y dinero...

Aclaració necessaria

En l'edició d'EL POBLE CATALA, corresponent al dia 2 del corrent, s'hi publicà un solt censurant la conducta observada per don Oriol Martorell, a l'ésser designat candidat de la Coalió Republicana per a l'uitar pel districte de Sant Feliu de Llobregat.

Hem de declarar d'una manera rodona i esportiva que aquesta Redacció no té res que veure amb l'esmentat solt i que si se va publicar, apart les raons d'apassionament polític, propies d'aquell moment, fou per verdadera sorpresa.

No tenim cap mena d'inconvenient en aclarar lo succeït, sinó ben al contrari, per a satisfacció del nostre distingit amic, l'ex-regidor nacionalista republicà don Oriol Martorell.

Musicals

Associació de Música «Da Camera»

Demà, diumenge, a la tarda, tindrà lloc a la Sala Mozart la selecta sessió de música de cambra, confiada al «Trio de Barcelona», compost pels nobles Ricard Vives, Marià Pirelló i J. Pere Marés, els quals donaran a conèixer dues interessants joies clàssiques, el «Trio en re menor, número 9», de J. Ph. Rameau i el «Trio en si menor», de J. B. Loeillet, completant el programa amb el superb «Trio elegiac, op. 9», de S. Rachmaninov i el de F. Schubert, inspiradíssim, «en si bemol, op. 99».

Són en gran nombre les localitats despatxades per aquesta sessió, esperant-se que la Sala Mozart presentarà un brillant aspecte.

Sala Mozart

RECITAL DE VIOLÍ

El violinista Alfred Quer, ja fa temps que'l coneixem i sabem sobradament les seves portentoses qualitats, més aquesta vegada, després d'un parèntesi, l'hem trobat exquisidament perfeccionat.

El «concert en sol menor» de Max Bruch i la Sonata de César Frank, són obres de prova i en va sortir molt aïros i fou molt aplaudit.

La darrera part era «Preludi-Fuga» de Bach, «Romança» de Svendsen, que la va dir deliciosament; i «Humorada» de T. Buxó que va repetir-se, i «Flores de Triana», acompanyada per son autor, el senyor Cassadó.

El pianista senyor Buxó, molt bregat en aquests quefers, compartí dignament els aplausos amb el jove senyor Quer.

El senyor Buxó és l'autor de «Humorada», obra original i extravagant però de molt bon gust i de difícil execució.

Del senyor Cassadó era «Flores de Triana», obra de gènere espanyol que també fou aplaudida.

Quart Concurs Nacional d'Historia de Catalunya

Dissabte passat es constituí en l'estatge de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana el Jurat nomenat per al Concurs, havent acordat fixar la celebració dels exàmens que tindràn lloc en el Palau de la Diputació de Barcelona, per avui dia 29 dels corrents a les deu del matí per als concursants de Barcelona i a dos quarts de quatre de la tarda per als de fora la ciutat.

L'acte del Repartiment de Premis es celebrarà amb tota solemnitat demà diumenge, a dos quarts d'onze del matí en el Saló de Cent de Casa la Ciutat, amb assistència de les més altes representacions de la capital.

Es va rebent donatius en efectiu i en llibres i efectes de molts particulars que desitgen cooperar a les quantioses despeses del Concurs; oportunament es donarà compte al públic de la llista de donatius.

La Unió Catalanista, com de consuetud ha acordat per aquest objecte una subvenció de cinquanta pessetes.

Ahí quedaran repartides les invitacions per a l'acte del Repartiment de Premis als senyors socis de la «Pro-

tectora», i l'Associació ens prega de fer avinent que aquells socis individuals o col·lectius que no les haguessin rebudes, per qualsevol causa, tinguin la bondat de passar per les oficines de la «Protecció», Canuda, 14, principal, on s'els facilitaràn les que els corresponguin.

Les subsistencies

El preu del pa

El Centre Gremial de Sant Honorat, gremi de flequers, ens prega la publicació de la següent nota:

«Els industrials flequers de Barcelona, amb gran sentiment i pesar, obligats per la necessitat, tenen que augmentar en cinc cèntims per kilo el preu del pa. No'ls ha sigut possible resistir més. El sacrifici no podia continuar, puix, hauríem portat a la definitiva ruina de nostra indústria.

Es de necessitat que l'opinió, freda i serenament, se faci càrrec del procedir de la forneria barcelonesa, sostenint mesos i mesos uns preus no remuneratoris, amb mira a l'interès col·lectiu. Es de justícia que'l consumidor coneixi les raons que'ns han impulsat a l'augment, completament desproveïdes d: tota idea de lucre, i és equitatiu que per part de tots, se reconeixi que l'industrial flequer te dret a la vida i que ha de defensar lo que constitueix el seu sosteniment i únic pervindre.

Els articles de primera necessitat fa temps que augmenten considerablement, gravant el pressupost domèstic. El carbó, el gas, la sal i altres elements essencials de l'indústria, encareixen sensiblement la producció del pa.

Contra tots aquests obstacles podia encara lluitar-se, més no és possible resistir davant la cotisació de les farines en el mercat de Barcelona, éssent completament il·lusori el bon desitg i el noble propòsit de l'autoritat governativa de volguer sostindre el preu de 49 pessetes el 100 kilos. Devant de tal estat de coses, no's podia fer res més augmentar fins a 55 cèntims de pesseta el preu del kilo del pa de primera classe.

Tant-de-bó que lo més aviat possible cesin els motius que han produït l'alça! Lo més aviat possible en benefici del públic i especialment d'una indústria que deu bassar sos progressos i desenvollop en aquella el·laboració que permeti donar al consumidor uns preus reduïts, ja mai els que la realitat de les actuals circumstancies han imposat contra'l desitg i voluntat de tots els que integrem la forneria de la ciutat.

Aquestes explicacions les devíem. El consumidor te dret a sapiguer-les. Jutgi ara l'opinió.

Barcelona 28 d'abril de 1916.—El Gremi de Flequers.»

La Diputació

BOSSA DE VIATGE

Ha visitat al senyor President el director del Laboratori d'Estudis Superiors de Química de l'Escola Industrial, per a donar-li compte de l'interiment que li ha fet el senyor gerent de la Societat Anònima Gros, de pagar una bossa de viatge, per al primer alumne que acabi amb bon aprofitament els estudis de Director d'Indústries Químiques que es cursen en aquell Laboratori.

El senyor president a qui ha satisfet extraordinàriament aquest nou acte de generositat i amor a la cultura que ha donat la Casa Gros, ha encomanat a doctor Agell que en son nom felicita i l'esmentada casa i l'hi agraïxi, esperant que no deixará de tenir seguidors aquest noble exemple.

VISITES

Han estat a visitar al senyor Prat de la Riba, a l'icome de Llobregat, l'alcalde de Gualba senyor Ragué i els artistes terrassencs senyors Badrinas, Benet i Morales, que l'han invitat a la clausura de l'exposició de les seves obres, que hi ha en les galeries Laietanes.

La Cambra de Comerç i Navegació

La Cambra de Comerç i Navegació de aquesta ciutat, en sa sessió darrer, presidida per don Joan Perpiñá, consignà el seu pesar per la mort de don Gerard Sensat que havia format part de la Junta Directiva de la mateixa, abans de sa reconstitució, i de quines qualitats feu el senyor President un complet elogi.

S'enter à la Cambra amb agrado de la acudida que'l senyor Administrador de aquesta Duana dispensà a una gestió practicada pel president, a preg de numerosos importadors, sobre el plaç per a la presentació de les declaracions de destí.

Fou aprovat el següent telegrama que'l president dirigí el dia 8 del corrent al President del Consell de Ministres:

«Esta Cámara de Comercio que ha mantenido desde que estalló la guerra y continua manteniendo con firmeza inquebrantable el criterio de una estricta neutralidad, ante hechos últimamente realizados contra compatriotas y contra buques nuestros no puede menos de manifestar que confía en que el Gobierno realizará cuantas gestiones sean necesari-

rias para la garantía de que serán respetados por todas las potencias, nuestros derechos de neutrales, así respecto a las cosas como bienes y conseguir por hechos desgraciadamente ya consumados las reparaciones que correspondan, i fou llegida la resposta rebuda que diu:

«Estén tranquilos, confiando en que el gobierno defenderá con la debida firmeza los intereses y las vidas de los ciudadanos españoles».

S'aprovaren els dictàmens emesos per la Comissió Arancària a prop d'una comunicació de la Cambra de Comerç i Indústria de l'Institut Industrial de Terrassa sobre una gestió iniciada per a lograr que's permeti la lliure exportació de caps de cotó per a neteja de maquinària, resolvent-se practicar les informacions que en diis dictàmens es proposen.

Passaren a estudi de les comissions corresponents, un ofici de l'Ajuntament relatiu a l'acord de creació de l'Institut de l'Habitació Popular i un projecte destinat a la construcció d'edificis escolars.

La Cambra s'emenc, entre altres moltes comunicacions d'una del ministre de la Governació en que expressa la viva simpatia que l'inspira la pensió d'aquella, per a que's procuri un conveni amb Portugal sobre telegrams comercials; de variat el ministre d'Estat participant les favorables resolucions obtingudes en gestions practicades a instancia de la Cambra per a lograr la sortida de passos beligerants de primeres matèries necessàries a indústries nacionals i d'altra del Director general de Comerç contestant a la darrera que se li envià sobre deficiències de nòlits.

Els esports

Futbol

«Young Boys» de Berna-«Barcelona»

Aquesta tarda a les cinc en punt, tindrà lloc en el camp del Barcelona, el primer partit internacional concertat pel nostre Club campió, amb el notable equip suís «Young Boys de Berna», que tan gran record deixà la vegada anterior que'ns visità.

El Barcelona presentarà el següent equip: Bru, Bru (F.), Massana, Torralba, Greenwell, Baiona, Costa, Mallorquí, Martínez, Alcantara i Peris. Demà a la tarda a les quatre, se celebrarà la segona lluita, presentant el Barcelona son primer equip complet.

El dia 7 de maig visitarà un fort equip de Melilla al primer del «Sabadell», amb quin celebraran un partit en el camp de dit Club en aquella població.

El 14 i el 21 del mateix mes, jugarán en el camp del «Barcelona» contra una selecció local de segona lliga el primer dia, i contra una selecció comarcal de segona lliga el segon dia. Aquestes seleccions estan compostes per:

Local: B. rdo y Guimerà, del Europa; Colet, del Catalá; Bernet, del Europa; Sancho, del C. S. de Sans; Mariné, del Martinense; Samó, del Júpiter; Gumbau, del Martinense; Iglesias i Pelao, del Europa; Rognoni, del Barcino.

Comarcal: Castellá, del Terrassa; Camats, del Iluro; Fernández, del Terrassa; Sallés, del Manresa; Pérez, del Terrassa; Llobet, del Manresa; Pous, Terralla i Gracia, del Terrassa; Blanxart i Pujol, del Iluro.

Els visitants venen constituïts per: Sojo i González, del Fortuna de Vigo; Figueras, Diaz, del Coruña; Tarrella, Olavegoya, González (L.), del Fortuna de Vigo; Sazos, Cervelló, de equips escolars anglesos; Duval, del R. C. D. Espanyol de Barcelona, i Fernández d'un equip anglès de Gibraltar. Suplents: Corbinós, del Catalonia de Manresa; i Mestres i Sánchez del F. C. Barcelona.

Aviació

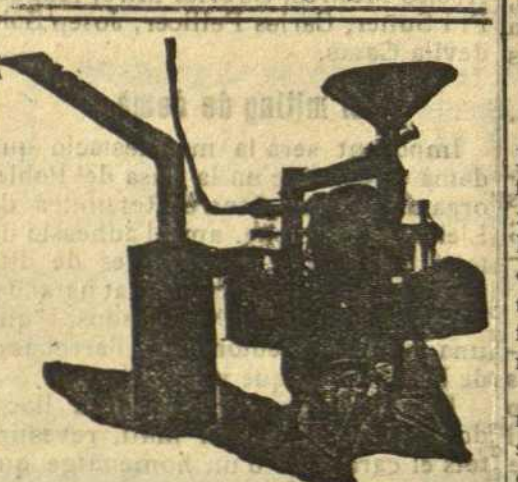
Abans d'ahir dijous a la nit, va tenir lloc, en el saló d'actes del «Real Automóvil Club de Catalunya», la reunió de la Junta provisional del «Aero Club de Catalunya» en projecte, per a l'aprovació dels Estatuts.

Assistiren a la reunió, els se yors don Joan Vives Vich, don Rómulo Bosch, don Alfons Macaya, don Eduard Pujol, don Joan Sardà, don Lluís Foyé, don Ricard Cabot, don Eduard Feliu i don Josep Canudas.

Oberta la sessió, el senyor Cabot començà la lectura dels Estatuts, aprobant-se, amb lleugeres modificacions, els quinze primers articles.

En vista de lo avançat de l'hora, se suspengué la sessió per a continuar-la avui dissabte en el mateix local.

Entre els reunits s'evidencià una perfecta unitat de criteri i gran entusiasme per a lograr els fins que l'«Aero Club de Catalunya» es proposa.

Els cafes La Porriqueria

El Municipi

Notes de l'alcaldia

Han visitat a l'alcalde: el president del Patronat Obier Social de Les Corts, don Joan Marin, per a invitar-lo al concert benèfic que tindrà lloc el pròxim diumenge per la tarda en el Palau de la Música Catalana; el diputat a Corts electe per Vilademuls, senyor Balbè; el Consula auxiliar de la República Argentina en aquesta ciutat i el Consol general de dita República, Espanya, Legat don Albert Gache respectivament, i els senyors don Eugeni D'Ors i don Jaume Masó Torrens per a invitar-lo a la sessió que tindrà lloc demà diumenge per la tarda en l'Institut d'Estudis Catalans.

Tambe el visita una comissió de coters de la plaça del Teatre per a interessar que's prohibeixi la circulació per les Rambles dels molts cotxes sense para-da fixa.

A la tarda, esigue a l'Alcaldia el secretari del govern civil, senyor Die i Mas contestant amb el marqués d'Olidola.

En atenció als molts assumptes pendents de despatx, l'alcalde ha limitat els dies de febre al públic, als dilluns, dimecres i divendres no festius de 12 a 1.

La sub-comissió de pressupostos s'ha reunit per a estudiar l'ofici de l'alcalde relatiu a la consignació per a gastos ocasionals per la campanya sanitària.

Al'objecte de tractar de tal assumpte celebrará avui junta extraordinària la Comissió d'Hisenda.

El tinent d'alcalde, senyor Martí Ventosa, ha visitat al marqués d'Olidola interessat a per a que interposant sa valerosa influència a prop del Capít general hi exposi l'aspiració unànim del Tinent de la Barceloneta a l'objecte de lograr que'l Ram de Guerra cedi a l'Ajuntament, mitjançant les compeniacions oportunes, els locals i terrenys abans destinats a quarter de caballeria i actualment ocupats per una secció d'Enginyers i terrenys que tant necessita el Municipi per a habilitar en els seus dependències municipals escolars, etc., i en especial per a establir una plaça de capacitat suficient per a solar de la gent preta tant abundant en la barriada de que's tracta.

L'alcalde va prometre al senyor Martí Ventosa ocupar-se amb interès que mereix de tan important millora.

En l'Alcaldia s'ha rebut el següent telegrama del ministre d'Estat:

«Recibido su telegrama de anoche. Me he apresurado a encargar al Embajador de S. M. en París, que autorice a nuestro representante consular en Lyon para asistir en representación ese Ayuntamiento de su digna presidencia a la velada necrológica proyectada por la municipalidad de Lyon como homenaje al eminente Granados».

D'Hisenda

La comissió d'Hisenda ha pres els següents acords:

Que's proveïxin per medi de concurs dos places de moço de mercat que existien vacants.

Passar a la ponència encarregada de l'estudi de l'augment del preu del gas la proposició consistorial relativa a l'instal·lació d'aparells indicadors de la pressió del gas en les canteries de l'antic terme municipal de Sant Martí i a l'excm. periódico de la ciutat de gas per al alumbrat.

Passar a la ponència de kioscs la sol·licitud del corresponent plec de condicions per a treure a subasta la concessió del kiosc destinat a la venda de periódics instal·lat a la plaça d'Arguñona, entre la Ronda de Sant Pere i el carrer de Fontanella, quina actual concessió finirà el dia 12 de juní proxím.

Proposar a l'Ajuntament la elecció de tres contribuents per a formar art de la Junta municipal de Vocals associats per renunciar a incompatibilitat de 5 dels qüarant i elgits.

Els senyors Lloay i Barriol formularen les dos mocions següents: Interessant que es posin els corresponents fanals d'alumbrat en el carrer de Vinals, des de el de Renacimiento fins al de Dos Rios i en el de Guarnard entre els de Flors de Maig i Ciprés.

Que's posin dos fanals d'allumbrat en el carrer de Villar i els que siguin necessaris en el renacimiento des del carrer de Villar al carrer de l'Assagut de Vilacimunt; carrer de Bisbal, plaça de Riera, carrer d'Art, des de l'anterior plaça fins al carrer de Vinals; carrer de Dos Rios, entre els de Bisbal i Amilcar; en aquest últim des del de Dos Rios a la Plaça Catalana i també en aquesta plaça.

DE FOMENT

La comissió de Foment ha acordat proposar a l'Ajuntament que en honor a la memoria del mestre Granados se dongui el seu nom a l'antiga plaça de la Creu de la barriada de Vallcarres per esiar repetit el nom actual de dita plaça en altra via pública de la barriada de Sant Gervasi.

El senyor Gallén, ha formulat vot particular per a que's dongui el nom del mestre Granados al carrer de Berlin.

D'AIXAMPLE

Amb motiu de la mort de don Joaquim Amer, Vocal propietari de la Comissió d'Aixample s'ha aixecat en senyal de dol la Junta reglamentaria que celebrava ahir la Comissió esmentada, la que, presidida per l'alcalde, s'ha dirigit a la casa mortuoria per a testimoniar el pesam a la familia del tuat.

Govern civil

L'ART FABRIL

El conflicte dels textils està ja resolt. El senyor Revés, que havia tancat la fabrica indehndament, oteret obrir-la així que hagi reorganisat el negoci, ja que havia tancat en suspens les demandes dels seus clients i aquests, com és natural, han acudit de moment a altres fabricants. Es calcula que la reapertura podrà fer-se de dijlluns que vé en vuit. Les 400 obreres d'aqu-a fabrica, seràn empleades per a tres fabricants, designt aquests de la negativa de pendre'n cap. Quan la fabrica Revés, s'gui oberta, podrán tonar-hi sa volen.

L'Associació obrera despatx de tota demanda.

VISITES

Per a parlar de diferents assumptes han visitat al governador civil don Ferrán Albor, el consul general de l'Argemina don Albert Gache, el consul auxiliar de dita republica senyor Healy, l'exdiputat senyor Vila i el diputat electe senyor Fournier.

Els successos

BOBO

La Sra. del rector d'aquesta Universitat, doctor Carulla, va assistir ahir a una cerimonia d'una familia aristocrática, notant-se al poc rato que li havien sigut robades del seu moneder uns joies valorades en 8.000 pessetes.

Del fet fou presentada la denuncia. L'inspector de seguretat senyor Riquelme ha designat a varis quefes de brigada per a que practiquin les oportunes pesquises.

ESCAANDOL

Ahir a la tarda, va denunciar Agustí Davesa Serret de 38 anys, d'ofici pintor domiciliat al carrer de Fortuny núm. 14 primer segona, que moments abans havia estat al seu pis el procurador de la casa a cobrar el lloguer del pis. I com sigui que tenia ell un compte pendent per haver pintat un pis a càrrec del propietari, intentava descomptar del recibo el seu import, protestant de tal manera el procurador, que va amenaçar-lo amb un revolver, no disparant mercès a l'escàndol que's va promoure.

Va donar-se coneixement al jutjat.

CARICIES MATRIMONIALS

Ahir tarda fou auxiliada al dispensari de Sans, Amparo Perez de 29 anys domiciliada al carrer Riego, 45, pis segon primera, presentant una mossegada al braç esquerra, manifestant haver rebut varis cops al ventre. Dites ferides foren causades pel seu marit.

L'excelent marit fou detingut i posat a disposició del jutjat.

Diversions públiques

Teatres

TEATRE TIVOLI

Avui dissabte, tarde a les cinc, Vermouth. Regalades les localitats. Entrada 0'50. Per teatre de reure el decorat, darrera representació del drama líric en 3 actes «El cristo de la vega» i decoracions noves del senyor Muriel. Nit a un quart de deu Primer «El rey del aambre». Segon, l'obra del dia, el triomf de més gracia i agraia en 3 actes, «El capricho las damas», l'obra la seva representació es alogiada pel públic. Per la premsa i per tot el bon gust que hi ha a Barcelona. Entrada 55 cèntims. Diumenge, «Vendedores ambulantes» i «El capricho de las damas». Nit, «Las mujeres malas» i «El capricho de las damas». Totes les nits, «El capricho de las damas». Dilluns vermouth, debut de les novelles tiples senyoretes Pascual i Ramos amb «La viejecita».

Teatre de Novetats

COMPANIA CARALT.—Avui dissabte nit a tres quarts de deu, sensacional drama polític, en 4 actes, «Los ojos del sol». Demà diumenge tarde i nit «Los ojos del sol». Vinent setman: «El hijo de papá», «Franz Hallers» i «Sherlock Holmes».

Teatre de Novetats

Compania Guerrero-Mendoza. Continúa obert l'abonament.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Vau devili ELENA JORDI.—Avui nit a dos quarts de deu, «Obra lull», Segon el grandios exit «Com més cosins...» i «Los desahabils, Tercer «Kikiri», Misse en escena A. Soler. Demà diumenge tarde i nit «Com més cosins...» i «Kikiri». Es despatxa a comptaduria.

Teatre Cómico

Avui dissabte a les 9 en punt de la nit. Primer «Caso e conciencia». Segon «El tango argentino». Tercer represse de «La veda del amor». Quart estrena de l'opèra en un acte dividit en 3 quadros, original dels senyors Fernández de la Puente i Frutos, música del mestre italià Nikota, «La sonata de Cromwell», amb assistència del seu autor. Decorat vestuari nous. Diumenge grans funcions. Vinent setman: «La patria de Cervantes».

TEATRE APOL

Avui dissabte, a un quart de deu, aconeximent teatral, el drama històric en 4 actes, «El libertador de Suiza»

(GUILLERMO TELL)

i estrena a Barcelona del drama en 3 actes i 4 quadros, de donc Benet Pérez Galdós, «Sor Simona»

Sor Simona

presentat amb tota propietat. Demà diumenge tarde i nit, «El libertador de Suiza» i el grandios exit «Sor Simona». Dilluns primer de Maig, tarde i nit, «Fiesta del trabajo» i «Los malos postres», d'Octavi Mirbeau. Preus econòmics per única vegada.

Poliorama

Rambla d'Estudis 9. Telèfon 4134. Compania Llarra-Portes. Avui dissabte, tarde a dos quarts de sis. Botaca amb entrada 0'60. Entrada 0'30. Programa de gran rialla: La preciosa comedia en 3 actes, «El gran tacaño», gran exit d'aquesta companyia. Nit a dos quarts de deu, segona representació de la comedia en 4 actes, «La chocolatería», per Llarra i Portes. Diumenge, colossals funcions tarde, a dos quarts de quatre: La comedia en 3 actes, «Pastor i Borrego». A les 6. Repetició del benefici de la simpàtic actriu Purita Mareca, am la grandiosa comedia en 4 actes, «La chocolatería», present-hi part Llarra i Portes. Nit, l'exit de la comedia en 4 actes, «La chocolatería». Dimecres 3 de Maig, benefici de l'eminent i popular primer actor Mariano de Larra.

Concerts

Sala Mozart Demà diumenge dia 30 a les cinc de la tarda. Concert pel TRIO DE BARCELONA. Vives (piano), Pirelló (violí), M.rés (cello). Localitat: En els magatzems de música.

Music - Halls

MUSICH-HALL. Edén Concert. Assalt 12. Tots els dies tardes i nit. Tots els dies tardes i nit. Franco-italo-espanyola.

ALCAZAR 7. UNIO. 7. Telèfon 4134. Tots els dies tardes i nit. Vaudeville. Varietés. Sarsap-Pier.

POMPEIA Telèfon 2458. Temple de l'Alegria. Avui concert per 55 artistes, 55 15 grandiosos exits, 15 Entre aquests el eminent duo com Los Viveskis.

ROYAL ORQUESTA «MUSICH-HALL» Marqués d'Alcazar, 105, davant Teatre Comtal. Grans Concerts tots els dies tardes i nit, per una importan: «Compania de Varietés».

MUSICH-HALL. La Bona Sombra. Tots els dies tardes i nit. VARIETES-VODEVIL.

Societat Patria Chica. Barbad. 10 bis. Tardes i nit grans concerts.

Espectacles

Companya francesa a l'Espanyol

El vinent dia 15 de Maig debutarà en el Gran Teatre Espanyol la companyia francesa que dirigeixen els actors Brasseur i Coquelin i de la que en forma part l'hermosa actriu Juliette Dacourt.

Desitgem a l'empresari don Francisco Bassó que l'èxit coroni els seus esforços.

Funcions de Teatre Català

La nit del dijous tingué lloc l'inauguració de la serie de les sis funcions de Teatre Català organitzades pel Foment del Teatre al Coliseu Pompeia de Gracia.

En aquesta elegant sala d'espectacles s'hi reüní una nombrosa i distingida concurrencia disposada a rendir culte una ve, ada més a l'estimat teatre de la nostra terra.

Les obres escollides foren «La filla del mar» del gran Guimerà i «El testament de l'oncle» den Joaquim Riera i Bertran.

La primera obtingué una bona interpretació per la part den Jaume Borràs, director de la companyia. La Mestres en la protagonista molt desentonada, deslluïnt tot l'efecte del final de l'obra. Els demés discretes. La presentació adequada.

La comedia final de la funció no fou gaire del gust del públic, puix es tracta d'una obra molt mediocre i de procediments molt fluijox. La interpretació no anà pas bé del tot.

Desitgem que en la vinenta funció en la que's representarà el grandios drama de l'«Ignaci Iglesias» «Les Garces» es procuri donar un millor conjunt a fi de que el públic no surti defraudat en els seus entusiasmas veements pel Teatre Català.

TEATRE TIVOLI

En aquest concorregut teatre han començat els ensaigs de la nova opereta en tres actes, libre dels aplaudits autors Perrin i Palacios i música del mestre Tomás Barriera, titulada «Flor de cerezo», obra que serà presentada amb gran luxe. Així mateix, es troben molt avarisats els ensaigs de la nova revista de Manel Ferrández Lapuente i del mestre Foglietti, «La Patria de Cervantes», obra quinta estrenada a lloc a primers de mes entrant.

POLIORAMA

Per la aquesta nit anuncia la empresa d'aquest arcaic saló entre una venenble solemnitat artística. Celebra el seu benefici la simpàtica actriu Purita Maneca, que tant èxits ha obtingut durant aquesta temporada. Es reestrenarà la comedia en quatre actes d'Emil Tullier (fill) «La Chocollateria» i en la qual realisa vertutades primors la beneficiada. No és aventurat assegurar per a aquesta nit un ple a vessar en el Poliorama.

NOTICIES

CARNET DEL DIA

Entre de guarda el jutge de la Concòpio, secretari del senyor Gros. La secció de quantes de la finencia d'Alcaldia del districte setè, es reünirà a les onze a l'objecte de sentir en judici verbal les justificacions que s'oposaren en els expedients de próptius instruits contra gran nombre de minyons de l'actual reemplaç.

A les set de la tarde, el doctor V. la Vendrell, explearà en sa càtedra de l'Universitat la 14.ª lliçó del curs especial sobre «La Serie ciclica en la Química del Carbono».

A la Bohemia Modernista se celebra la 14.ª lliçó de la nit un ball organitzat pels dependents de comerç.

Des del proper dia primer de maig, l'«Orto Graciano», quedarà instal·lat en el seu nou estatge, situat en el que fins ara ha sigut «Casino del Bosc», Rambla del Prat, Gracia.

La Societat Esperantista «Paco Kaj Amos» posa en coneixement dels seus associats que demà d'enguage dia 30, a l'11 hores de l'any, visitarà la finca del Marqués d'Alfarrà «El Laberinto» essent el punt de reünio en el local social a les 6 del matí. Per la nit a les nou tindrà lloc la recepció del bust del doctor Zamneth, obra artística, regalada a la societat pels alumnes i exalumnes de l'Escola d'Arts i Oficis del districte vintè.

Avui dissabte, dia 29, a dos quarts de set de la tarde, don Ramon Surinach i Senties, donarà en el saló d'actes de l'Agrupació Barcelonès, una lectura pública del seu llibre pròxim a publicar-se «Proves d'Amor i de pietat».

Dorada la bona reputació d'aquest escriptor, creiem que la sessió es veurà sumament concorreguda.

En el saló de lliçons de les ensenyances de directores d'industries químiques el doctor Agell, director del Laboratori, feu la reünio als alumnes de l'ensenyament postu i mestissim escriptor, don Josep Maria López Picó, que donà una conferència que respongué al tema «Tècnica i Cultura».

Tot tot la disertació una defensa de la llibertat de l'esperit que assegurà l'eficàcia de la tècnica, armonisant l'esperit del creador amb la continuïtat dels treballs dels seus successors dins la perfecta unitat de la cultura.

Marítimes

Des de cap al tard del dia 27 entraren en nostre port els següents vaixells: Berganti «Emilio», d'Almeria, amb efectes; «Menhurs», de Certe, amb càrrega general; «Montserrat II», de Portvendres, amb lastre; «Atlantes», d'Alacant, amb 132 passatgers i càrrega general; «Monte Loro» de Mahó, amb 25 passatgers i càrrega general; «Mallorca» de Palma, amb 93 passatgers i càrrega general; «Puja al diu» per a netejar fonsos el vaixell pesquer «Maria», el qual tan aviat baixi de dit aparell es repostarà de queviures i gel, a fi de dedicar-se a les habituals tasques. Aquesta decisió dels seus armadors a pesar de l'acord d'armat, ha sigut presa a fi d'evitar que continuï la situació angustiosa per que passen els tripulants dels vaixells pesquers i els obrers empleats en les tasques de descarregar, davant la tardança en resoldre's els temes.

Amb tots aquests, a fi d'embarcar un complet carregament de vi, arribà de Certe el vaixell francès «Menhurs».

El vapor «Villena» arribat de Cartagena, portà per a aquesta ciutat, ademés de 25 passatgers, 800 caps de bestiar llana, 40 gabres d'aus i 300 tonelles de càrrega general.

El vaixell «Novembre» començà a descarregar en el moll de la Muela, les 300 tonelles de blat que per a aquesta plaça porta de Nova York.

Han sortit: «Santa Florentina» per a Valencia; berganti goleta «Clotilde», per a Alacant; «Dictio», per a Sevilla; «Maria» per a Liverpool; «Arpila», per a Nova York; «Cabo Reia» per a Bilbao; «Jorge Juan», per a Valencia; «Cabo San Sebastián», per a Marsella; «Velarde», per a Melilla.

La Guerra Europea

Telegrames del nostre servei especial enviats pels corresponents particulars d'EL POBLE CATALA

RESUM DEL DIA

Al front occidental, apart de l'intensa activitat d'artilleria a la vora esquerra del Mosa, la jornada relativament tranquil·la.—Al front oriental hem rebutjat una ofensiva al sector de Wlasyroschine.—Al front meridional intensa activitat d'artilleria.—Al Cáucas important avenç a la regió montanyesa.—Enfonsament d'un submarí alemany.

D'Espanya

Nota de l'Embaixada russa

MADRID, 28. Nota de l'Embaixada russa a Madrid amb motiu de l'enfonsament del vaixell «Portugal».

«El vaixell-hospital rus «Portugal», equipat rusos-ranecs, i tenint a bord un personal mèdic i sanitari complet, atravesava el Mar Negre dirigint-se a Batumi, el 30 de març, a les 8.30 del matí. El vaixell va aturar-se a l'altura del cap Fathió per a permetre a un vapor que l'acompanyava el desàigüe que impedia la seva marxa.

En aquest moment un submarí es va acostar a l'embarcació immòbil donant la volta al barco i sense fer-li la menor advertència, li va llençar cop d'artilleria, dos torpedes a una distància aproximada de 50 metres.

Un no va arribar a tocar-lo; l'altre va explotar en el departament de màquines i el vaixell naufragà immediatament.

Un torpeder rus, que estava pròxim pogué salvar 158 de les 273 persones que es trobaven a bord, entre les quals hi havia les dames de la Creu Roja. Cinquanta metges, infermers i infermeres, mariners russos i 29 mariners francesos ho van morir.

El «Portugal» portava totes les insignies i distintius prescrits pel Conveni especial firmat en 1907 a La Haya, decidint la seva aplicació en la guerra marítima des del principi del Conveni de Ginebra.

Un canvi de notes entre els Guberns rus, turc i búlgar exten aquest mateix principi de garantia als vaixells-hospital amb la mateixa immunitat. Les condicions en les quals l'atac ha estat efectuat excusen tota possibilitat d'una equivocació per part del submarí.

De l'estranger

La situació general

A FRANÇA I BELGICA

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES ONZE D'ANY

PARIS, 28

«A la vora esquerra del Mosa, intensa activitat d'artilleria a les regions d'Avocourt, Esnes i Cumières.

A la vora dreta, l'enemic ha fet dos simulacres d'atac, acompanyats de bombardeigs violents, l'un al front de Haudumont i la Granja de Thiaumont i l'altre entre Douaumont i Vaux.

Parats pels nostres tirs de contenció, els alemanys no han sortit de les seves trinxeres.

En el restant del front, jornada relativament tranquil·la, excepte a la regió de Rouge i als sectors de l'O. de Pont-au-Mousson, on les nostres bateries s'han mostrat molt actives.

Ahí un avió enemic, abatut pel tir dels nostres auto-canoncs, va caure davant del fort de Vaux.

La nit del 26 al 27 tres dirigibles nostres han efectuat operacions de bombardeig, tirant nombrosos projectils a les estacions d'Etain i Bendorf i a la via ferria d'Arnville.

La mateixa nit els nostres avions han tirat 37 granades de 120 damunt de diferents estacions de la vall de l'Orne, 6 granades de 120 i 2 bombes incendiàries a l'estació de Thionville i 8 granades de 120 a l'estació de Conflans.

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES TRES DE LA TARDE

PARIS, 28

«Durant la nit, cap fet important a senyalar en tot el front, excepte el bombardeig intermitent de les regions de Avocourt i Eines i certa activitat dels nostres enginyers de trinxeres al sector de Regreville, a l'O. de Pont-au-Mousson.

Aviació.—Ahí els nostres avions varen lluitar nombrosos combats aeris.

Un avió enemic fou abatut a la regió de Tromezey.

Altres dos aparells enemics, atacats pels nostres, varen descendir, tocats greument, l'un prop de Douaumont i l'altre al bosc de Montaucon.

Per fi, a la regió de Nesle-Chaul-

nes, en Fokker, ametrallat per Nieuport, va descendir verticalment a les seves línies.

El dia 27 una de les nostres esquadres de bombardeig va tirar 18 granades a l'estació de La Marche-en-Woevre.

A RUSSIA

COMUNICAT OFICIAL RUS

PETROGRAD, 28

Es senyala activitat d'artilleria. Els nostres avions han tirat bombes, a les estacions de Daoudjevasi i Onjertyme.

Hem rebutjat una ofensiva al sector de Wlasyroschine.

Hem ocupat el poble de Khromiakona i hem rebutjat un contra-atac. Front del Cáucas.—Al S. de Bitlis hem desallotjat els turcs d'una serie de posicions a la regió muntanyesa.

A ITALIA

COMUNICAT OFICIAL ITALIA

ROMA, 28

Regna intensa activitat d'artilleria en alguns punts del front.

A l'E. de Seltz hem rebutjat, al S. de Valona, quatre violents atacs de l'enemic que ha sacrificat molts homes.

L'alçament d'Irlanda

Declaració sensacional

LONDRES, 28

A la Cambra dels Comuns, sir Edward Carson i M. John Redmond, quefies dels partits unionista i nacionalista irlandesos, respectivament, declarant que estaven disposats a cooperar a la vegada i fer tot lo possible amb objecte de sofocar la rebel·lió de Irlanda.

Un banquet

PARIS, 28

En el banquet ofert aquesta nit en honor dels membres estrangers de la conferencia internacional de Comerç, després de brindar MM. Chaumet i Vandies, el ministre francès M. Clementel ha convidat als delegats a ajudar als Guberns aliats a forjar les armes de la victoria economica contra la desllealtat dels adversaris, a fi de que la guerra actual assegurí a les generacions futures un règim de major benestar, prosperitat i justícia.

El recrutament a Anglaterra

LONDRES, 28

A la Cambra dels Comuns, tot just començada la discussió del projecte de conscripcions, el Govern ha retirat el projecte.

Als corredors de la Cambra es deia que les proposicions del Govern no anaven pas massa lluny.

La conferencia

Internacional de Comerç

PARIS, 28

Aquesta tarde s'ha obert al Palau de Luxemburg la segona conferencia internacional del Comerç, amb assistència de MM. Poincaré, Briand i Clementel, els embaixadors o ministres de les potencies representades i els membres del Comité Internacional.

La rebel·lió d'Irlanda

LONDRES, 28

A la Cambra dels Comuns Mr. Asquith ha declarat que la situació a Irlanda segueix essent greu.

Sembla que el moviment de rebel·lió s'ha estès cap a l'Oest del territori irlandès.

S'ha reclamat la llei marcial en tot el país.

Continúa el debat

LONDRES, 28

Mr. Asquith continuant l'exposició davant dels Comuns de la situació d'Irlanda, ha manifestat que els rebels es sostenen encara en alguns edificis públics importants de Dublín.

La lluita continuà als carrers de la ciutat.

Les tropes enviades són suficients per a fer cara a la situació.

Submarí enfonsat

AMSTERDAM, 28

El «Basbode» diu que el submarí alemany que va deturar al vapor holandès «Soerakast» que es dirigia a Kirkvahl, ha estat tirat a fons per un vapor que ha obert contra ell terrible foc.

Informació telegràfica

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

PARLA EN ROMANONES

MADRID, 28

Després de despatxar alguns assumptes del ministeri d'Estat, el comte de Romanones ha anat al Palau a oferir els seus respectes a la reina Maria Cristina, retornant al ministeri i rebent els periodistes.

Ha expressat la seva satisfacció per la declaració que amb l'embaixador d'Itàlia ha almat aquest matí.

Ha dit que es tracta d'un assumpte molt important que ha costat a g'uns temps arribar a solució i encara que des del primer moment el Govern d'Itàlia s'hi mostrà propici.

Després ha llegit el telegrama de l'Emperador de Rússia el comte de Romanones ha anat al Palau a oferir els seus respectes a la reina Maria Cristina, retornant al ministeri i rebent els periodistes.

Ha dit que es tracta d'un assumpte molt important que ha costat a g'uns temps arribar a solució i encara que des del primer moment el Govern d'Itàlia s'hi mostrà propici.

«No crec que hi hagi sorpresa; però no ho comencé a fer fins a les poques hores d'arribar don Alfonso».

«Com el canonge arriba el rei».

«Però no és pot anar tan depressa».

«Creu V. que la cosa s'ha plantejat a les poques hores d'arribar don Alfonso».

«Ademés, no's tracta de crisi, sinó de ocupació de carteres vacants».

«Aquest és precisament el conflicte: de les declaracions d'alguns ministres sembla desprender-se que podria haver-hi una crisi més ampla que la suposada».

El senyor Burell ahir i el senyor Alba avui demanen que lo que's fassi sigui ara, per no anar a les Corts amb una situació d'intermitent.

«Aquest és també el meu criteri; no deu fer-se ara res que deixi lloc a mitjantisme».

«La sorpresa que V. prepara, ha dit que un altre periodista, ja la van pregonar alguns per aquell és diu que consisteix en tornar a encarregar-se de la cartera d'Hisenda el senyor Urdaz».

El comte s'ha tapat la cara amb les mans i ha rigut abundantment, exclamant a la vegada:

«L'antebó».

«Canviant de conversa, ha dit que avui tampoc es celebra el Consell perquè segons han anat els ministres de la Guerra i d'Hisenda, encara que aquest ja ha al·lucinat el lli».

«Si demà poden sortir al carrer ambdós senyors, es celebrerà el Consell».

PARLA EL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

MADRID, 28

El senyor Alba ha dit que esperava notícies de la companyia de l'«Oriol» respecte a l'acceptació de la fórmula proposada per a la solució de la vaga.

La dita companyia ha promès contestar d'avui a demà.

«El senyor Alba que s'ocupa de la vaga de ferroviaris de Salamanca, d'acord amb el ministre de Foment».

Trobem, ha afegit, dificultats, perquè aquest ferrocarril no se repr en acó autoritzada a Espanya per a tractar, i com no van a estar en servei públic l'ordre a mercè de que vulguin o no donar instruccions la companyia, he senyalat la terme de 24 hores perquè es designi un delegat amb amples atribucions i a no procedim amb tot desmbrar en aquesta assumpte».

Un reporter ha preguntat al senyor Alba sa opinió respecte al discurs d'el senyor Mella, contestant que com a obra oratoria li semblava col·sai i en quant a la part doctrinal, respecte al regionalisme no creu que hi hagi divergències entre els partits. I com el tema és molt ample per a aquesta conferència, a una pregunta ha terminat dient que en la vida actual tots acceptem el factor regionalista.

Interrogat el senyor Alba per un redactor de «A B C» sobre l'alcanc de la proxima crisi ha reposit en termes s'hi blants al senyor Burell.

Deserta la possibilitat d'anar el a Henda, puix no's veu amb prou e pacat».

Ignora si la crisi serà de dues o més carteres, i respecte al caràcter definitiu que deu donar-se a la solució de la crisi diu lo següent:

A les Corts no pot presentar-se sinó un Govern definitiu, amb l'alcanc natural que lo definitiu té en política.

Aquí espera un amajoria i a mi m'ha constat bé com vostè comprendrà, la capacitat de la majoria, que a mi m'ha donat proves d'això en la pasada lluita electoral, la més serena, comedia i correcta de nostres temps, i aquesta majoria, que representa al país, té el dret a que comparegui i actuï un instrument de Govern capaç, i ferm i no un Govern públicament destinat a tals o quals modificacions».

Itàlia i Espanya

MADRID, 28

En el ministeri d'Estat han facilitat una nota que diu així:

«El senyor President del Consell, com ministre d'Estat, ha firmat avui amb l'embaixador d'Itàlia una declaració per la qual aquest últim en nom del seu Govern, renuncia al règim de caputracions en la zona espanyola de influència al Marroc».

Francia havia ja firmat una declaració semblant amb Italia, per lo que es refereix a la zona francesa marroquina. Aquesta antelació no significa cap preparació, car s'ols deia de forma han retrassat la firma amb Espanya d'aquesta declaració, la qual té per a nosaltres una gran importancia, per significar e l'pas a la jurisdicció dels consuls espanyols de tot lo que en aqueixa zona té relació amb els assumptes de justícia».

Desgracia a Melilla

MADRID, 28

Segons comunica el general en cap des de Tetuan, a les escoles practiques d'enginyers que's celebraren ahir a les voltants de Melilla, escaia un foguet, resultant mort el sargent Maxm. Marqués i tant greu el primer tinent don llorens Cuella.

De Instrucció Pública

MADRID, 28

L'arquebisbe de Tarragona cl·b·a·h· una extensa conferencia amb el ministre d'Instrucció pública sobre assumptes de interès regional.

El senyor Burell no ha assistit avui a son despatx oficial, per trobar-se malalt.

Firma de Guerra

MADRID, 28

Disposant que'l tinent general don Adolt Giménez Castellanos i l'apa passi a la secció de reserva per haver començat l'edat reglamentaria.

Destinat al cone. d'artilleria don Josep de Losada i Canerac, comte de Casa-Canerac, a l'Estat Major Central de l'Exercit.

La Cambra Industrial

MADRID, 28

Baix la presidencia del senyor Valtos ha celebrat sessió en ple la Cambra Oficial de la Industria.

S'aprovà una instancia elevada al ministre de Foment, relativa a la carestia dels materials de construcció, adherint-se a la que li han dirigit els contractistes d'obres públiques.

També s'aprovà altra instancia elevada al ministre d'Hisenda relativa a la carestia del paper i del cartó que perjudica enormement les industries de l'art i de l'edifici i document es sol·licita.

En el dit document es sol·licita trola supressió d'exportació de tota classe de paper sense imprimir, amb la excepció de lo de fumar, així com la de cartó en fulles labrades, en general tot l'empleat en la fabricació de capes, la pressió de l'exportació de grups i altres materies que entren en la fabricació de paper i cartó i que es faciliti la importació de tota classe de papes per a paper i que, igualment es suprimixin els drets arancelaris corresponents, així com els impostos sobre transports terrestres i marítims d'elles articles».

S'aprovà la creació d'una comissió de

la presidencia dirigida a les altres Cambres i referent a la necessitat de que les elements productors del país s'apressin a fer front a les circumstancies econòmiques actuals i a les que per al pervindre engendrari la guerra.

Finalment s'aprovaren els comptes de tesoreria i s'ajacà la sessió.

Vista d'actes protestades

MADRID, 28

A les 9.30 ha començat en el Tribunal Suprem l'examen de les actes protestades.

En Garcia Prieto

MADRID, 28

Ha marxat a Biarritz el marquès d'Alhucemas.

Agressió

MADRID, 28

Al carrer de Sant Llorens el cotxer Carles Manuel Villa fou agredit pel vaguet també cotxer Benet Diaz i tres individus més que fugiren.

Carles sofrí una ferida contusa a la regió parital i altres lesions de pronòstic reservat.

La causa de l'agressió fou negar-se l'agredit a secundar la conducta dels vaguetes.

Decis quatre agressors sols pogué ser detingut l'esmentat Benet Diaz.

De la Direcció de Comerç

MADRID, 28

Societat Anònima

Exportació i detall.- Represen-

Marquès del Duero, números 206 i 208
Tel. 116 16 6177 BARCELONA

A black and white illustration of a man riding a motorcycle. He is wearing a light-colored shirt and dark trousers. He is holding a small bicycle vertically in his right hand. The motorcycle is a vintage style with a large engine and a sidecar-like structure. The background is plain.

¡Cuanta fatiga!!
 "Cuckoo!!!"

ELS QUE PA- **TOS**
TEIXIN

per forta i crònica que sigui, prenguin les renomades **pastilles del Dr. ANDREU**. Són tan ràpids i segurs eix efectes d'aquestes pastilles, que a les primeres preses se sent ja un alivi que sorprèn l'ànima, i casi sempre desapareix la tos per complet a l'acabar la primera capsa.

ASMA

Els que tinguin o sofocació, usin els **papers apcats** o els **cigarrots antiasmales** del mateix Doctor, que calmen desseguida els atacs i de nit permeten dormir tranquil·la-

DINER en 2ª hipoteca i sobre valors de desd'1 p per 100 anyal, en las tres, propietaris, industrials i comerciants, des de 1,2 p per 100.

DINER en 2ª hipoteca, usufructu, p indivises i sobre gears, piano carnarines i tota garantia que coavenga Rambia Santa Monica, 4, entressol.

Fístules i processos ulcerosos i supurats, se curen radicalment sense dolor ni operar, amb el

Hiperplasol 107
(is extemp.) Tòpic de gran forsa analgèsic i anti-inflamatori, alivia i cura les ferides, cremades, llagues, escoriacions, esquerdas, morenes, etc. amb el suc; s'aplica. Dipòsit i vend: Doctor Faust Serrall. Aulina, Vidal i Ribas.

Les injeccions, els lavatges, el sàndal i arneol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornar al flux, i en general, sols entretenen la cura. Amb els especialistes **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assa^a, 28
BARCELONA

Voleu preparar alguna de ferro?
Compreu un frasc de
Ferruginosol Canals
*Contra l'anèmia, Glorosi,
mal d'estómac i vòmits*

VENDA: Centres d'específics i Farmàcies

Sikeral CANALS
Rei dels espumosos

Nò conté Sacarina. - És el millor refrescant. - Demaneu-lo en tots els Bars i botifleries

AL POR MAJOR: DIPUTACIÓ, NÚM. 139
Laboratori

Bodes i batallots
Si voleu comprar bosses i capses amb gust i economia, visiteu l'antiga fàbrica de capses carrer Sant Pau, 3.

LA MUJER EN SU CASA

REVISTA MENSUAL DE

LABORES

ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS

ES ÚNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1905.

PÍDANSE PROSPECTOS

A LA CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIÈRE

Núñez de Balboa, núm. 31.—MADRID

[illegible]

Esqueles mortuories: se n'admeten fins a les dues de la matinada

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb letxa 8 del passat juliol, el nou règim municipal relacionat amb els serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la concessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert la seva Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fàbrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE 1. ^a SUCURSAL, SANTA BÁRBARA, 13	TELEFON 1835	DISTRICTE 5. ^a SU ^r RSAL SANT PAU, 72	TELEFON 1917	DISTRICTE 3. ^a ESTAFETA, SARAGOÇA, 119 BIS	TELEFON 7803
" 1. ^a ESTAFETA, WAD-RAS, 236.	" 8238	" 6. ^a " ARIBAU, 17	" 2490	" 9. ^a SUCURSAL, SANT ANDREU, 201	" 8265
" 2. ^a SUCURSAL, ALTA SANT P. RE, 78	" 1767	" 7. ^a " CANONGE PI ERNIT	" 6104	" 9. ^a ESTAFETA, MA ^r R, 27 (HORTA)	" 8090
" 3. ^a " PALLA, 8	" 949	" 7. ^a ESTAFETA, BLAY, 56	" 3400	" 10. ^a SUCURSAL, CLQT, 59	" 8234
" 4. ^a " LAURI, 49	" 2643	" 8. ^a SUCURSAL, TERRA NOVA, 10	" 7757		

En tots els punts relacionats locals, serà el servei permanent, tenint de dirigir-se a qualsevol d'ells, si gui personal o telefonicament als avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.

A l'establir temps prege la Empresa concessionaria, se dirigeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc la implantació i desenvolupament del nou règim municipal establert, pot així ser deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiència. — NOTA: 1.ª Tot ciutadà té dret mitjançant certificat de pobresa atès pel senyor alcalde de barri, a un enterrament dels acompanyats a la Beneficència Municipal, completament de franc.—2.ª Així mateix pot optar per un enterrament dels anomenats econòmics, compost de ataud blanc o negre, coche fúnebre, després d'una verificació i una berlina de quatre asientos de acompanyament, per la quantitat total de 20 pessetes els pàrvuls i 25 pessetes els adults.